

SALATE 09/10

www.sg-vegetables.com

**Passion for
innovation**

S&G salate

Poštovani Proizvođači!

U posedu ste najnovijeg kataloga o salatama firme Syngenta Seeds čija semena možete nabaviti u Srbiji 2008 godine.

Salate pored ostalih povrća i cveća firma Syngenta Seeds smatra strateški značajnom kulturom za naše tržište, sa posebnim naglaskom vodi računa o oplemenjivanju, o umnožavanju o marketingu i o finansiranju iste da bi se zadovoljio zahtev potrošača kako **glavičastih** (puterica, batavia, kristalke, maslenka) tako i **lisnatih** salata.

Proizvodnja semena - istaknuta faza razvojnog programa

S&G je poznata proizvodna marka povrća Syngente u Evropi, Africi, na bliskom-Istoku i u Aziji. Syngenta je vodeća svetska agrarna firma i jedna od najznačajnijih u prodaji semena povrća.

Zahvaljujući genetskoj bazi kao i radu stručnjaka u doprinosu razvoja selekcije i oplemenjivanja salata Syngenta Seeds uspešno zadržava, ojačava i unapređuje svoju poziciju.

Od prodaje semena firma izdvaja 10% prihoda za unapređenje razvoja kao obaveze prema inovacijama i poboljšavanja kvaliteta semena. Specijalizovane službe, znanje i umešnost, oplemenjivanje i selekcija se usmeravaju ka potrebama tržišta i potrošača. Tim S&G-a u procesu proizvodnje semena vodi računa o kvalitetu i o neprekidnoj proizvodnji semena.

rešenje za sve izazove tržišta

kvalitet i inovacije

www.sg-vegetables.com

kako do željene sorte?

- Izbor sorata mora biti pravilan jer sorte za zaštićeni prostor mogu leti neprijatno iznenaditi dok sorte za otvorenu proizvodnju to čine zimi. Leti visoke temperature i intenzivna jaka svetlost teraju biljke u prorastanje, u cvetno stablo dok hladnoća i tama usporavaju ili pak ograničavaju porast čak i u grejanim uslovima. Zbog razlike u dužini dana i intenziteta svetlosti nije isto dali proizvodnju planiramo iz proleća u leto ili iz leta u jesen.
- Domaće tržište više traži svetlozelene a manje srednjezelene salate. Ponuda raznih sorata salata firme S&G za Srbiju upravo se bazira na istom zahtevu.
- Kod izbora sorata treba voditi računa i o rezistentnosti istih jer to doprinosi boljem zdravstvenom stanju useva što ne znači da se može odreći korišćenja prave i osmišljene zaštite.
- Sorte sa uspravnim listovima su manje osetljive prema bolsetima, lakše se provetravaju, brže se suše posle navodnjavanja, ranije se režu jer ranije odaju sliku o zrelosti. Sorte sa širokim lisnim rozetama lepše izgledaju u kutijama ali su više osetljive i pre se na njima pojavljuje trulež donjih listova.

Passion for innovation

sorte za proizvodnju u plastenicima i staklenicima

centore

Siguran izbor proizvodnje za period kraj zime rano roleće. Dekorativan izgled za pijačne tezge. Odlična izbalansiranost glavice i ovojnih listova. Ravnomerno zatvorene zbijene glavice. Salata poseduje visok stepen rezistentnosti prema plamenjači (HR) B1 1-24.

Dobro se razvija i u hladnom periodu i na slabijim zemljištima. Ciklus proizvodnje je kratak. Otpoman je prema sušenju oboda unutrašnjih listova. Dno glavice je gladko i zatvoreno. Unutrašnja struktura zbijena, lisna rozeta uspravna.

shangore

Salata puterica za kasnu jesenju proizvodnju (period smanjenja dnevne svetlosti). Glavice se zbijene ipoluotvorene. Poseduje visok stepen rezistentnosti na plamenjaču B1 1-24. Biljka sa brzim razvojem, snažnog početnog porasta i uspravnih listova. Uspeva i na slabijim zamljištima. Glavica dostiže težinu 400-600 g. Zbog uzdignutih listova rezanje je olakšano.

SAVET

Razmak 25-30 x 30 cm tj. 11-14 bilj./kv.m., ne povećavati sklop! Naročito se lepo razvija pri smanjivanju intenziteta svetlosti.

emerald

Puterica brzog rasta, od kasne jeseni do ranog proleća. Lisna rozeta zbijena, glavica teška. Izvanredno lepe i sjane svetlozelene boje. Vreme formiranja glavica je jako kratak. Glavica je čvrsta, zbijena i ima sve odlike prave glavičaste salate. Odlike rezistencije su (HR) B1 1-20, 22-24, LMV. Lisna rozeta raširena.

specifične salate

klausia

Crveno-ljubičasta salata tipa Lollo Rosso koja se sa sigurnošću uzgaja cele godine osim u periodu najvećih temperatura i kada je manjak svetlosti. Rezistentan je prema sojevima plamenjače B1 1-20, 22-24. Sa jednakim uspehom se proizvodi kako u zaštićenom prostoru (plastični tuneli, staklenici) tako i na otvorenom polju. Izrazito lepu kolorisanu tamnu boju salata sačuva čak i tokom zime. Lako se proizvodi, nezahtevna je sorta. Ima kraću vegetaciju u upoređenju sa sličnim sortama tipa Lollo Rosso. Zbog intenzivne „bordo“ boje omiljen je kao gastronomski specijalitet u raznim salatnim smesama.

SAVET

Predloženi vegetacioni prostor 28-32 x 28-32 cm tj. 10-12 bilj/kv.m.

adela

Glavičasta kristal salata svetlo zelene do žuto-zelene boje. Veoma otporna na prorastanje u letnjem periodu. Glavice su krupne prosečne težine 600 g. List je čvrst i hrskav. Otporna na plamenjaču NL 1-16 i tolerantna na virus salatnog mozaika.

SAVET

Preporuka za vegetacioni prostor 28-32 x 28-32 cm tj. 10-12 bilj/kv.m.

funway

Sorta koja se preporučuje za proizvodnju u zaštićenim prostorijama. Sigurna proizvodnja od jeseni do proleća. Čvrsti i hrskavi listovi atraktivne zelene boje.

SAVET

Preporuka za vegetacioni prostor 28-32 x 28-32 cm tj. 10-12 bilj/kv.m. 12 bilj/kv.m.

sorte za proizvodnju na otvorenom polju

Sorte za otvoreno polje za istočnu Evropu godinama biramo uvek iz iste oplemenjivačke ustanove. Ova bazna oplemenjivačka kuća se nalazi u srednjoj Francuskoj u Angers-u. Klimatski uslovi su jako slični uslovima koje ima Srbija. U zadnjih 15 godina iz ove ustanove su potekli niz poznatih sorti kao što su **Titan, Dagan, Pullman, Enrica**. Nove selekcije su takođe jako brzo i uspešno našli put do izbirljivih proizvođača-potrošača što je dovoljan dokaz da treba da koristite naše sorte i u vašoj proizvodnji od proleća do kasne jeseni.

nobellan

Novina za proizvodnju na otvorenom polju. Sjajne zelene boje sa divnim pokrovnim listovima. Na preseku svetležute boje, zbijena i čvrsta. Dobro se drži na tegama. Visoka rezistentnost (HR) B1 1-25, Nr ; (IR) LMV2. Odlično podnosi ostajanje u polju. Lako se reže i pakuje. Uzgaja se od proleća do jeseni.

SAVET

Preporuka za vegetacioni prostor 28-32 x 28-32 cm tj. 10-12 bilj/kv.m.

dagan

Dagan je najstarija od sorta salate za otvoreno polje koja se trenutno nalazi na tržištu. Ima izrazito veliku glavicu, lako se proizvodi, nema neke posebne zahteve prema tehnologiji proizvodnje, univerzalna je sorta za otvoreno polje. U letnjim žegama jako sporo formira cvetna stabla. Glavica joj je teška, prave „porodične“ veličine 550-600 gr.

SAVET

Preporuka za vegetacioni prostor 28-32 x 28-32 cm tj. 10-12 bilj/kv.m.

pullman

Sorta za otvoreno polje. Sličan je Nobellan-u samo što su joj glavice manje i ima kraću vegetaciju. Rezistentnost (HR) B1 1-20, 22-24, LMV2. Dobro se drži u polju. Laka je za ubiranje i pakovanje. Proizvodi se od proleća do jeseni.

SAVET

Preporuka za vegetacioni prostor 28-32 x 28-32 cm tj. 10-12 bilj/kv.m.

tizian

Salata za najtopliji letnji period proizvodnje. Sjajne svetlucave zelene boje sa svetlozelenim pokrovnim listovima. Unutrašnja boja po preseku je svetložuta, jako zbijena čvrsta salata.

Dobro se drži na tegzama. Sorta visoke rezistentnosti (HR) B1 1-24, Nr, (IR) LMV2. U toplim uslovima jako sporo (skoro nikako) formira cvetna stabla. Listovi su uspravni, boje. Prvi ogledi će se obaviti početkom sledeće sezone.

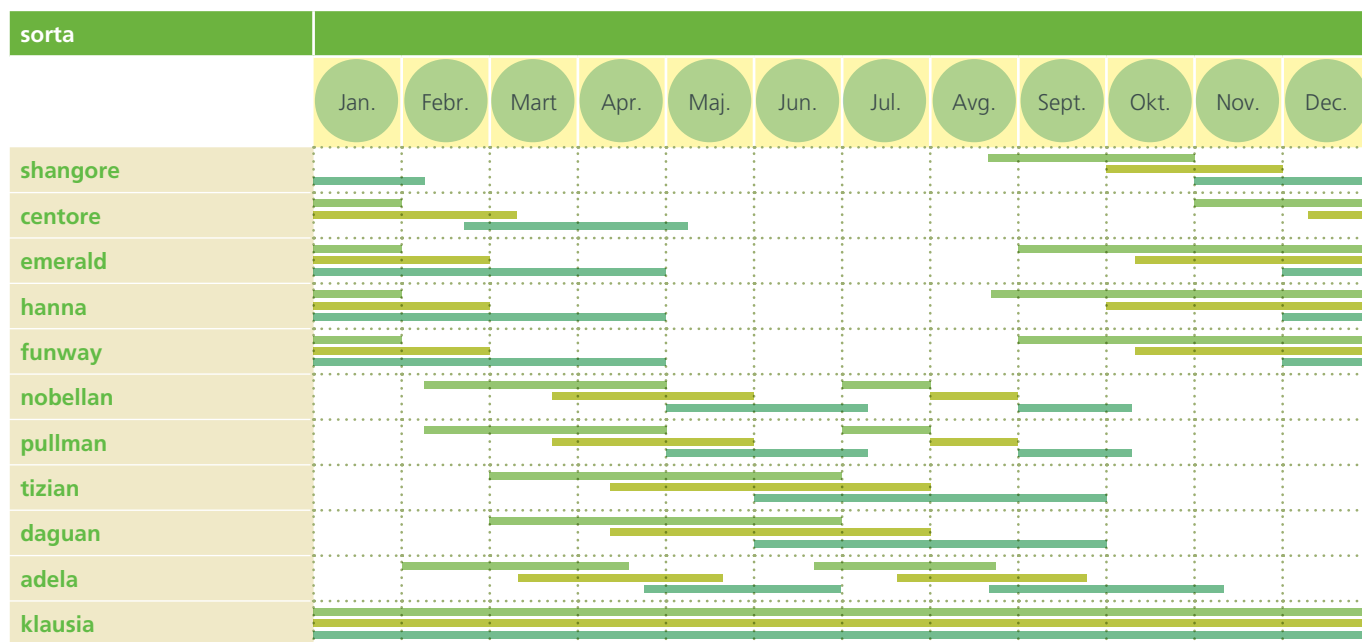

NOVINA!

Priložena tabela daje prikaz o vremenu setve i sadnje naših sorata. Pomoću tabele se lako isplanira dinamika rezanja i vreme prodaje.

sorta	rezistencija			uslovi proizvodnje	prečnik	boja	intenzitet boje
shangore	Bl 1-24			zaštićeni prostor	veliki	zelena	srednje svetla
centore	Bl 1-24			zaštićeni prostor	veliki	zelena	srednje svetla
emerald	Bl 1-21, 22-24			zaštićeni prostor	srednji	zelena	svetla
hanna	Bl 1-20, 22-25			zaštićeni prostor	veliki	žutozelena	svetla
daguan	Bl 1-20, 22-24	LMV2		otvoreno polje	srednji	zelena	svetla
nobellan	Bl 1-25	LMV2	Nr	otvoreno polje	veliki	zelena	svetla
pullman	Bl 1-20, 22-24	LMV2		otvoreno polje	srednji	zelena	svetla
tizian	Bl 1-24	LMV2	Nr	otvoreno polje	srednji	zelena	svetla
adela	Bl 1-16	LMV2		otvoreno polje	srednji	žutozelena	svetla
funway	Bl 1-20, 22-24	LMV2		zaštićeni prostor	srednji	zelena	svetla
klausia	Bl 1-20, 22-24			jedno i drugo	srednji	zelena	srednja

setva

sadnja

sečenje

koje seme za setvu – standardno ili pilirano seme?

Dilema o izgledu korišćenog semena golo ili pilirano se rešila tek pre nekoliko godina u korist piliranog. Sve više se proizvođači odlučuju za korišćenje piliranog semena. Naša firma sa posebnim ponosom propagira ova semena i ulaže velike napore za njen prihvatanje na terenu. Preko niza godina raznim predavanjima, prospektima pokušavamo ukazati, proširiti znanje i upoznati cenjene proizvođače o pravilnoj upotrebi piliranog semena.

KOJE SU PREDNOSTI KORIŠĆENJA PILIRANOG SEMENA?

- Setva piliranog semena je mnogo brža i komotnija. Precizna setva – dubina, razmak omogućuje ravnomerno nicanje i razvoj rasada. Ujednačeni rasad tokom vegetacije daje ujednačene biljke što je preduslov za lakšu negu i zaštitu kao i za jednokratno ubiranje.
- Pilirano seme se može direktno sejati u saksije ili u hranjive kocke. Na taj način ćemo izbeći mukotrpan i nepotreban rad prepikiranja biljčica iz kontejnerskih tacni.
- Na stalno mesto sejana salata ima jače biljke sa bolje razvijenim korenovim sistemom a kasnije i ujednačenije biljke. Jače razvijen korenov sistem prodire ne samo u gornje već i u dublje slojeve, bolje iskorišćava hranjiva i vodu i na taj način se bolje razvija, postaje manje osetljiva na neke fiziološke pojave npr. simptomi nedostatka nekih hranjivih elemenata. Za ovu priliku je veoma važno istaći uticaj nedostatka kalcijuma koja se manifestuje sušenjem oboda unutrašnjih i spoljašnjih listova i što može prouzrokovati velike štete.
- Prilikom pikiranja neminovno strada deo korenovog sistema, prekida se glavni i deo bočnih korenova i nepovratno se promeni njihov razvoj. Korenov sistem umesto vretenastog postaje žiličast, gubi se snaga porasta i dubina prodiranja.

skraćenice

Bl 1-25	Bremia lactucae rase 1-25
LMV 2	Lettuce Mosaic Virus pathotype 2
Nr	Nasonovia ribisnigri

Definicije

Rezistentnost (otpornost) je sposobnost biljne vrste da ograniči rast i razvoj određene štetočine ili izazivača bolesti (patogena) i/ili štete koju ovi izazivaju u poređenju sa osetljivim biljnim vrstama pod sličnim uslovima spoljne sredine i napadu štetočine ili patogena. Otporni varijeteti mogu pokazati neke simptome bolesti ili oštećenja u slučaju jakog napada štetočine ili patogena.

Definisana su dva nivoa otpornosti:

Visoko/standardna otpornost (HR*): biljne vrste u koje u velikoj meri ograničavaju rast i razvoj određene štetočine ili patogenea pod normalnim napadom štetočine ili patogena u poređenju sa osetljivim varijetetima.

Ove biljne vrste mogu, međutim, pokazati određene simptome ili oštećenja pod jakim napadom štetočina ili patogena.

Umerena/srednja otpornost (IR*): biljne vrste koje ograničavaju rast i razvoj određene štetočine ili patogena, ali mogu u velikoj meri ispoljiti simptome ili oštećenja u poređenju sa visoko otpornim varijetetima. Umereno/srednje otporne biljne vrste i dalje pokazuju manje izražene simptome ili oštećenja nego osetljive biljne vrste pod sličnim uslovima spoljne sredine i/ili oštećenjima od štetočina ili patogena.

«Syngenta Seeds garantuje kvalitet semena koja su u originalnoj ambalaži uvežena preko zvaničnog distributera i kupljena od ovlašćenog prodavca u zvaničnoj prodaji. Hibridi i sorte u ovom katalogu testirani su na navedene otpornosti prema patogenima u skladu sa odredbama registracije. Svaka navedena otpornost odnosi se samo na vrste ili patotipove koji su navedeni. Osim ovih, mogu postojati ili se pojaviti neke druge rase ili patotipovi navedene bolesti. Sve informacije u ovoj publikaciji služe isključivo kao opšti vodič a korisnik treba da ih primenjuje u skladu sa vlastitim znanjem, iskustvom i lokalnim uslovima. U slučaju nedoumica savetujemo da se napravi manja probna proizvodnja kako bi se ustanovio uticaj lokalnih uslova. Syngenta seeds ne preuzima na sebe bilo kakvu odgovornost u vezi sa ovom publikacijom.»

Zastupnik i distributer
AGRO-STAR D.O.O.
Ilije Ognjanovića 28 Novi Sad
Tel: 021 420 105, Fax: 021 420 594
Dimitrija Tucovića 194 Bijeljina
Tel: 055 251 524

Passion for innovation